МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 162 (2800). | Сешанба, 18 август 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ УЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИ МЕҲНАТКАШЛАРИ ЎЗ ЗИММАЛАРИГА ОЛГАН ҚУШИМЧА МАЖБУРИЯТЛАРИНИ БАЖАРАДИЛАР ВА ДАВЛАТГА КАМИДА 40 МИЛЛИОН ПУД ДОН СОТАДИЛАР, ШУНИНГДЕК ПАХТА, ГУШТ, СУТ ВА БОШҚА МАҲСУЛОТЛАР ЕТИШТИРИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАНГАН ТОПШИРИҚЛАРНИ ҲАМ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРАДИЛАР, ДЕБ ҚАТТИҚ ИШОНЧ БИЛДИРАДИЛАР. БУ ЭСА ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА СОВЕТ ХАЛҚИГА ТАЙЕРЛАНГАН МУНОСИБ АРМУҒОН БУЛАДИ.

(КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг табригидан).

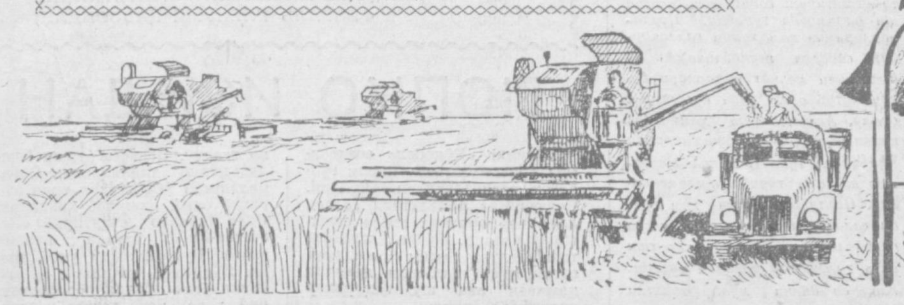

А. Венедиктов чизган расм.

ҒАЛЛАЧИЛИКДА ҲАМ ТЮПКОЧИ, ТУРСУНОЙЧИЛАР БЎЛСИН

Механизация деҳқонларимизнинг мададкори, кудратли қаноти. Бундан бир неча йиллар илгари ерга қўл билан чигит қадаб, кетмон билан ғўза чопган, этак тутиб, бел букиб пахта терган деҳқон эндиликда мўл ҳосил уруғини ерга қадашдан тортиб етилган ҳосилнинг анчагина қисмини машина билан териб олиш имкониятига эга бўлган экан, демак, у шу имкониятларни инъом қилган партиямиздан она-Ватанда н чексиз миннатдор!

Республикада биринчи марта дала хўжайини, деган шарафли номни олган Валентин Афанасьевич Тюпко шу техника туфайли шон-шараф эгаси бўлди. Шарқ хотин-қизлари орасида биринчи марта «зангори кема» жиловини маҳкам ушлаб, эл хирмонига бункерлардан тонна-тонна «оқ олтин» тўккан Турсуной Охунованинг номини ҳам ана шу техника бутун жаҳонга таратди. Шу техника туфайли етиштирилган ҳосилнинг таннархини кескин камайтиришга эришган, шу ердан унга ҳосил меники — халқники, деган олижаноб туйғуни қалбига чуқур жо этган Жавод Кўчиев эл-юрт ҳурматига сазовор бўлди.

КПСС Марказий Комитети декабрь ва февраль Пленумларида деҳқонларимиз олдига энг ҳаётий, энг жанговар вазифалар қўйилди. Бу вазифалар қишлоқ хўжалигини интенсивлашдан иборат эди. Бу сўз замирида она ернинг қадрига етиш, ҳосилдорликни ошириш учун фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг оммалаштириш, химия мўъжизалари — минерал ўғитлардан яхширoқ фойдаланиш билан бирга, энг биринчи навбатда, комплекс механизацияни кенг қўлланиш ётади.

Шундай экан, фақат пахтачилик соҳасида эмас, қишлоқ хўжалигимизнинг барча соҳасида, жумладан ғаллачиликда ҳам партиямизнинг ана шу жанговар вазифасини тўла бажариш — дон етиштиришда, унинг ҳосилдорлигини оширишда механизация кучидан тўла ва унумли фойдаланиш муқаддас бурчимиздир.

Бу йил серкуёш республикамизнинг ғаллакорлари партия олдидаги, Ватан ва халқ олдидаги бурчларини шараф билан адо этдилар. Мисли кўрилмаган даражада кўп — 35 миллион пуд олтин донни она-Ватанга ҳадя этдилар. Пойтахт областимизнинг бу улкан хирмонга қўшган ҳиссаси салмоқли бўлди. Бу ниманинг шарофати? Бу ғаллачиликни ҳам интенсивлаш йўлидан, механизацияни кенг жорий қилиш йўлидан боришнинг — тюпкочи, турсунойчи, кўчиевчилар сингари ғаллачиликда ҳам комплекс механизациялаштирилган звенолар сафини кенгайтириш йўлидан дадил қадам ташлаб борганлигимизнинг шарофати бўлди.

Эндиликда пахтачилигимизнинг машъаллари бўлган тюпкочи, турсунойчи, кўчиевчилар сафидан ғаллачилигимизнинг машъаллари бўлган компелкс механизациялашган звеноларнинг бошлиқлари, техника жиловини маҳкам ушлаган мард комбайнчилар муносиб ўрин олдилар. Янгийўл бошқармасидаги Свердлов номли колхоздан А. Усмонов, «Ленинизм» колхозидан М. Орипова, Калинин номли колхоздан Р. Отабоева, Оққўрғондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан Н. Жўрабоев, Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Правда» колхозидан С. Султонов, Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги «Коммунизм» колхозидан Н. Нигматуллин, «Кўкорол» совхозидан М. Ахапов ўртоқлар каби ўнлаб комплекс механизациялашган звено бошлиқлари ва комбайнчиларнинг номларини ифтихор билан тилга оламиз.

Жонажон партиямиз, ҳукуматимиз республикамиз ғаллакорларининг мана шундай энг тўғри йўлдан бориб, ўз аҳдипаймонларининг уддасидан чиққанлиги билан табрикладилар. Бу табриқ ҳамманинг дилини шодликка тўлдириб, янгидан-янги меҳнат ғалабаларига илҳомлантириб юборди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистоннинг колхозчиларига, совхозларнинг ишчиларига, қишлоқ хўжалиги мутахассисларига, барча меҳнаткашларига табриги республикамиз, жумладан областимиз ғаллакорлари олдига ҳам янада улкан, янада шарафли вазифалар қўяди.

Бу вазифанинг уддасидан чиқиш учун нималарга кўпроқ эътибор беришимиз керак? Энг биринчи навбатда партиямиз кўрсатган порлоқ йўлдан қишлоқ хўжалигининг бундан кейинги истиқболи — интенсивлаш йўлидан дадил қадам ташлаб бормоғимиз лозим.

Бу йил областимизда 312 комплекс механизациялашган звенолар ғалла етиштиришда карвонбоши бўлдилар. Бу азаматлар сафини кенгайтирайлик. Ҳар бир механизатор — комбайнчи ўз ерининг чинакам хўжайинлари бўлсинлар. Улар Ватан омборларини олтин дон билан тўлдириш йўлида чинакамига кураш олиб борсинлар!

Комплекс механизациялаштирилган ғаллачилик звеноларига кенг йўл!

ЗВЕНОЛАР

ҚЎШ ОРДЕНЛИ ҚИРҒИЗИСТОН

ФРУНЗЕ, 16 август. (ТАСС). Бугун Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Олий Советининг тантанали мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев Қирғизистонга Ленин ордени топширди. Ўрта Осиёдаги тоғли республика экономика ва маданиятни ривожлантиришдаги жуда катта муваффақиятлари учун, Қирғизистоннинг ихтиёрий равишда Россия составига кирганлигининг юз йиллигини нишонлаш юзасидан иккинчи олий мукофотни олишга сазовор бўлди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев тантанали мажлисда катта, ёрқин нутқ сўзлади.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Чет эл қуролли кучларининг Кипр территориясига бевосита бостириб кириш хавфи туғилганлиги муносабати билан президент Макариос Совет ҳукуматига мурожаат қилиб, Кипр Республикасининг суверенитети ва мустақиллигини ҳимоя қилиш учун ҳарбий ёрдам кўрсатишни сўради.

Совет ҳукумати тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларига амал қилиб, Кипр республикасининг адолатли ишини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келди. Кипр Республикаси греклар ва турклардан иборат ҳамма киприкларнинг тинч меҳнат қилиш ва ўзининг ягона суверен давлатини мустаҳкамлаш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқда. Кипрнинг ички проблемаларини ташқаридан қуролли аралашув йўли билан ҳал қилишга қаратилган ҳар қандай уринишлар фақат Кипрдаги ва Кипр атрофидаги вазиятнинг янада кескинлашувига олиб бориши мумкин, деган гапни биз неча марталаб айтдик.

Совет Иттифоқи Кипрга қуролли ҳужум қилиш натижасида юз бериши мумкин бўлган хатарли оқибатлар учун кимлар жавобгар бўлишини огоҳлантириб қўйди. Совет ҳукумати шуни айтдики, Кипр Республикасига қарши агрессия қилинган тақдирда Совет Иттифоқи ўзининг жанубий чегаралари яқинида авж олиб кетиши ҳамда мамлакатимизнинг хавфсизлигига, шунингдек бизнинг дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз бўлган давлатларнинг хавфсизлигига таъсир кўрсатиши мумкин бўлган қуролли можаро тақдирига бефарқ қараб тура олмайди.

Совет Иттифоқи Кипр районидаги воқеаларнинг ривожланишини диққат билан кузатиб келди ва кузатиб бормоқда. Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев 9 августда тегишли мамлакатларнинг ҳукуматларини, шу жумладан Туркия ҳукуматини ҳам ўзини тийиб туришга, Кипр Республикасининг мустақиллиги ва территориал бутунлигини сўзсиз ҳурматлашга чақирди.

Кипрдаги вазият сўнгги кунларда бирмунча юмшаб қолди. Кипр Республикасига қарши бошланган бевосита уруш ҳаракатлари тўхтатилди. Лекин шу нарса равшан кўриниб турибдики, Кипр атрофидаги аҳвол аввалгидек мушкуллашиб кетиш хавфи остида қолмоқда.

Кипр проблемасини греклар жамоасининг ҳам, шунингдек турклар жамоасининг ҳам манфаатларига, Кипр республикасининг мустақиллигини ва территориал бутунлигини сақлаб қолиш манфаатларига мос бўлиб тушадиган тарзда тинч бартараф этиш йўлини топмоқ учун Совет Иттифоқи бундан буён ҳам куч-ғайрат сарфлайберади. Бироқ, воқеаларнинг ривожланиши бошқача йўлдан борадиган бўлса, вазият бундан кейин ҳам кескинлашиб, иш Кипр Республикасининг территориясига бостириб киришгача етиб қоладиган бўлса, Совет Иттифоқи бир четкада қараб турмайди.

Кипр ҳукуматининг ва шахсан президент Макариоснинг мурожаатига жавобан, Совет ҳукумати шуни маълум қиладики, агар чет эл қуролли кучлари Кипр территориясига бостириб киргудек бўлса, у ҳолда Совет Иттифоқи Кипр Республикасининг озодлиги ва мустақиллигини чет эл интервенциясидан ҳимоя қилишда Кипр Республикасига ёрдам кўрсатади ва шу масала устида музокаралар бошлаб юборишга ҳозироқ тайёрдир.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1964 йил 18 август | № 186 | Москва шаҳри

Учувчи ва штурманлар инженер, ва техниклар, авиация мутахассислари, авиация саноати ва Граждан ҳаво флотининг ходимлари, ДОСААФнинг спортчи — авиаторлари, ўртоқлар!

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет халқи ва унинг шонли Қуролли Кучлари бугун традицион байрам — СССР Ҳаво Флоти кунини нишонламоқдалар.

Совет Иттифоқи халқлари бу йил бу байрамни ижодий ғайратлари юксалган ва етти йиллик олтинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун, мамлакатимизда коммунизм қурилиши улуғвор программасини амалга ошириш учун фидокорона курашаётган вазиятда кутиб олмоқдалар.

Коммунистик партия ўз Программасини сабот—матонат ва изчиллик билан амалга ошириб, Ватаннинг иқтисодий қудратини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга, унинг миллий бойликларини кўпайтиришга, совет халқининг моддий фаровонлигини оширишга ҳаракат қилмоқда.

Барча совет кишилари СССР Олий Советининг «КПСС Программасини халқнинг фаровонлигини ошириш соҳасида бажариш чоралари тўғрисида»ги қарорларини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Бу қарорларда колхозчиларга пенсия ва нафақалар бериш ҳамда маориф, соғлиқни сақлаш ходимлари, халқ хўжалигининг аҳолига бевосита хизмат кўрсатувчи турли тармоқларидаги ходимларнинг иш ҳақини ошириш кўзда тутилади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ленинча тинчликсеварлик ташқи сиёсатини оғишмай ўтказиб, ранета-ядро урушининг олдини олиш учун, барча мамлакатлар билан дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш учун, ер юзида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун сабот-матонат билан кураш олиб бормоқдалар. Аммо, империалистик лагерь туғдираётган уруш хавфи сақланиб қолаётган экан, партия ва ҳукумат Совет давлатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қила берадилар. Ҳимоя қилишнинг энг замонавий воситаларига эга бўлган Совет қуролли Кучлари бошқа социалистик давлатларнинг армиялари билан биргаликда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг хавфсизлигини мустаҳкам суратда таъминлашга қодирдирлар.

Армия ва флотнинг барча жангчилари каби ҳарбий авиациянинг шахсий состави ҳам ўзининг жанговарлик маҳоратини тинмай takomиллаштириб, юксак даражада ҳушёрлик кўрсатмоқда ва агар агрессор бизнинг совет Ватанимизга ҳужум қилишга журъат этгудек бўлса, унга қақшатғич зарба бериш учун доим тайёр турибди.

Ҳарбий авиациянинг шахсий составини умумхалқ байрами — СССР Ҳаво Флоти куни билан табриклаб ва қутлаб, совет авиаторларига жанговар ва сиёсий тайёргарликда, таълим аълочилари ва малакали мутахассисларни етиштиришда, авиация қисмлари ва бўлинмаларида ҳарбий интизомни мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Авиация саноати ишчилари, конструкторлари, барча ходимларининг биринчи даражали авиация техникасини яратишда янги муваффақиятларга эришувларини; Граждан Ҳаво Флоти шахсий составининг самолётларда юк ташиш ва қишлоқ хўжалигида авиация-химиявий ишлар планларини муваффақиятли бажаришларини; ДОСААФ ташкилотларининг янги рекордларга эришувларини ҳамда ёшларимиз ўртасида авиация спортини ҳар томонлама ривожлантиришларини тилайман.

СССР Ҳаво Флоти кунини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, 18 августда Ватанимизнинг пойтахти Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида ва қаҳрамон шаҳарларда тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб, салют берилсин.

Яшасин коммунизм қураётган улуғ совет халқи!

Яшасин бизнинг шавкатли Қуролли Кучларимиз!

Совет Ҳаво Флоти яшасин ва мустаҳкамлана берсин!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси жонажон Коммунистик партияга шон-шарафлар!

СССР МУДОФАА МИНИСТРИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ Р. МАЛИНОВСКИЙ

ҒАЛЛАЧИЛИГИМИЗ ИСТИҚБОЛИ

ҒАЛЛА ФРОНТИ ҚАҲРАМОНЛАРИ,

Суратларда: (чапдан ўнгга) областимиз ғалла фронтининг қаҳрамонлари — Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг илғор комбайнчиси М. Саъдиев, Янгийўл бошқармасидаги Калинин номли колхозининг юз центнерчи звено бошлиғи Роза Отабоева, шу бошқармадаги Свердлов номли колхозининг юз центнерчи звено бошлиғи Аҳмад Усмонов, Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг илғор комбайнчиси Олим Ниёзов, Янгийўл бошқармасидаги Киров номли колхозининг юз центнерчи звено бошлиғи Серикбой Усмонов, Янгийўл бошқармасидаги «Ленинизм» колхозининг юз центнерчи звено бошлиғи Маърифат Орипова, Калинин бошқармасидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг юз центнерчи звено бошлиғи Закия Алиева ўртоқлар.

М. Нуриддинов, В. Салов фотолари.

БИР ЙИЛДА УЧ ЙИЛЛИК ҲОСИЛ

Бошқармамиз меҳнаткашлари жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносиб нишонлаш юзасидан бошланиб кетган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, мўлкўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда янги марраларни эгалламоқдалар, ўтган йилларда эришилган марраларни орқада қолдирмоқдалар. Буни қуйидаги мисоллар яққол кўрсатади.

Ўтган йили бошқарма бўйича қишлоқ хўжалигининг дастлабки маҳсулоти бўлган пилладан 132 тонна ҳосил етиштирилган эди. Бу йил эса она-Ватан омборларига 156,2 тонна пилла топширилиб, план 104,3 процент қилиб адо этилди. Пиллачиларимизнинг фидокорона меҳнатлари самарали якунланди. Шунингдек, ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан бу йил 464 тонна кўп сут, 139 центнер кўп жун, 297 тонна кўп гўшт тайёрланди. Бу бошқармамиз меҳнаткашлар и халқ олдида, жонажон партиямиз олдида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳеч сўзсиз бажариш учун астойдил курашаётганликларини, уларнинг сўзи билан иши бир эканини кўрсатади.

Шу кунларда бошқармамиз меҳнаткашлари яна бир улкан ғалабага эришдилар. Социалистик Ватанимизни мўл-кўл ғалла билан таъминлаш учун бошланган курашга муносиб ҳисса қўшиш учун бел боғлаган колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳозиргача Ватан омборларига 1 миллион 292 минг пуд ғалла тўкиб, социалистик мажбуриятларин и шараф билан бажардилар. Бу ўтган йили тайёрланган ғаллага нисбатан уч баравар кўп демакдир. Бошқармамизда ҳеч қачон бунчалик кўп ғалла сотилмаган эди. Шундай қилиб, фидокор колхозчилар, меҳнатсевар совхоз ишчилари бу йил планда кўзда тутилгачига нисбатан уч баравар кўп ғалла етиштирдилар. Бир сўз билан айтганда, уч йиллик планни бир йилда оширғи билан бажардилар.

Бу ғалабага осонлик билан эришилмади. Бошқармада ғаллачиликни ривожлантириш учун фойдаланилмай ётган жуда кўп ички резервларни ишга солинди. Барча хўжалик раҳбарларининг эътибори ғаллачиликни ривожлантиришга қаратилди. Илгари ўгай экин ҳисобланиб келган ғаллачилик пахтачилик билан тенг ҳуқуқли қилиб қўйилди. Донимиз — нонимиз деган сўз тиллардан дилларга ўтди. Ғаллакорларнинг меҳнати улуғланди, улар ҳам пахтакорлар сингари ҳурмат билан тилга олинадиган бўлиб қолдилар. Бу кишиларда меҳнатга ҳавас уйғотди. Шунинг учун ҳам ғаллачилик соҳасидаги ишларимиз юришиб кетди. 1964 йилда 7209 гектар кўп ерга ғалла экилди. Ғалла экин майдони бир йилда 21.690 гектардан 28.899 гектарга кенгайди.

Ғалла ўрим-йиғими кўп хўжаликларда зўр уюшқоқлик билан олиб борилди. Жумладан 1-«Оҳангарон» совхози коллективи (директори Ф. Ғуломов, партия ташкилотининг секретари Т. Жамолхўжаев ўртоқлар) бу соҳада намунали ишлади. Улар 282562 пуд ғалла сотиб социалистик мажбуриятларини 105 процент қилиб адо этдилар.

О. Бердиев раис, И. Ризақулов партия ташкилотининг секретари бўлган «Коммунизм» колхозининг ғаллакорлари ҳам ёруғ юз билан ўз меҳнатларини якунламоқдалар. Халқ омборига 54562 пуд ғалла тўкиб, олинган социалистик мажбуриятни ошиғи билан бажардилар. Свердлов номли колхоз (раиси Х. Латипов, партия комитетининг секретари Т. Мирбобоев), «Полярная звезда» (раиси Ким Пен Хва, партия комитетининг секретари К. А. Ким) ва бошқа кўпгина хўжаликлар бу улуғвор ишга катта ҳисса қўшдилар. Тошкент наслчилик совхози (директори П. Русаков, партия комитетининг секретари Р. Йўлдошев) коллективи ҳам таҳсинга лойиқ меҳнат қилдилар.

Ғаллакорларимиз ғалабаси тўғрисида гапирганда «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи Э. Иброҳимов, Тошкент наслчилик совхозининг бригада бошлиғи И. Митешев, 1-«Оҳангарон» совхозининг бригада бошлиғи А. Парпиев сингари кенг майдонлардан юқори ғалла ҳосили олган илғор кишиларнинг азиз номларини тилга олиш керак. Масалан, ўртоқ А. Парпиев 2150 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 14 центнердан ғалла йиғиб олди.

1-«Оҳангарон» совхозининг комбайнчиларидан М. Бегматов, В. Марчук, И. Холбоев, Ф. Иванкин, наслчилик совхозидан Э. Абилов, М. Нурматов, С. Боймаков, «Коммунизм» колхозидан Н. Неғматуллин каби ўртоқларнинг ҳар бири 300—500 гектар ердаги ғаллани ўриб-янчиб юксак натижаларга эришдилар.

Етиштирилган ғаллани нобуд қилмай ўз вақтида давлат омборларига топшириш катта аҳамиятга эга. Бу ишда бизга 11, 72, 74, 80-автобаза шоферлари жуда катта ёрдам бердилар.

Тўғри, бу йил ғаллачилик соҳасида катта ғалабага эришилди. Бу шубҳасиз яхши. Бироқ, бу соҳада ҳали қилиниши лозим бўлган ишлар кўп. Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленумида қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш масаласи қўйилди. Шунга кўра пахтачилик соҳасида бир қатор тадбирлар кўрила бошланди. Айни пайтда пахтачиликда етакчи роль ўйнайдиган механизаторлар юқори ҳосил етиштириш ишига бевосита ва мустақил раҳбарлик қила бошладилар. Деярли ҳамма звеноларга механизаторлар бошчилик қилмоқда.

Пахтачиликда бу йил илғор тажрибалар, фан ютуқларига амал қилиниб, ғўзани ҳар йилгидан кўра эрта муддатларда озиқлантириш тадбирлари кўрилди. Бу тадбирлар ноқулай об-ҳаво туфайли юз берган бу йилги қийинчиликларга қарамай ўзининг ижобий натижаларини берди.

Эндиги вазифа ғаллачиликни ҳам партиямиз талаб қилганча ташкил қилиб, интенсивлаш тадбирларини дадиллик билан жорий этишдан, ғаллачиликда ҳам худди пахтачиликдаги сингари механизаторларнинг етакчилик ролини ҳар тарафлама оширишдан иборат. Чунки ерни механизатор ҳайдайди, ғаллани механизатор экади, ҳосилни яна механизаторлар ўриб янчади.

Демак, меҳнат қилган одам ишга бевосита ўзи бошчилик қилиши лозим.

Ғаллачиликда минерал ўғитлардан ҳам етарли фойдаланаётганимиз йўқ. Биз шуларни назарга олиб, ғаллачиликда янгича иш тутишни, бу соҳада ҳам интенсивлаш тадбирларини амалга оширишни мўлжалламоқдамиз.

Бошқарма меҳнаткашлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Бу шубҳасиз яхши. Лекин энг улкан, қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғи бўлган пахта етиштириш соҳасидаги асосий иш олдимизда турибди. Пахтакорларимиз ҳам худди ғаллакорлар сингари республикамиз 40 йиллигини меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун курашмоқдалар. Август ойида ҳам ғўза парваришини сира бўшаштирмаи мўл ҳосил тўплаш учун жанговар вахтада туриб ишламоқдалар. Пахтакорларимиз ҳам худди ғаллакорлар сингари катта ғалабаларни қўлга киритиш учун ҳамма тадбирларни кўрадилар ва йилни муваффақиятли якунлайдилар.

А. МИРАҲМЕДОВ,
Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари.

Т. ОРТИҚХЎЖАЕВ,
Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи.

«ХЎЖАЛИКНИ ИНТЕНСИВ СУРЪАТДА ОЛИБ БОРИШ, БИРИНЧИДАН, ЕРНИНГ ҲАР ГЕКТАРИДАН КЎП МАҲСУЛОТ ЕТИШТИРИШ, ИККИНЧИДАН, МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ВА ХИМИЯЛАШ АСОСИДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ, МАҲСУЛОТНИНГ ТАННАРХИНИ ҚАМАЙТИРИШ ВА МАҲСУЛОТ БИРЛИГИГА МЕҲНАТ ВА МАБЛАҒЛАРНИ ЭНГ КАМ САРФЛАГАН ҲОЛДА, КЎПРОҚ ДОН, ГЎШТ, СУТ ВА БОШҚА МАҲСУЛОТЛАР ОЛИШ ДЕМАКДИР».

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ФЕВРАЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРИДАН)

ТЮПКО ИЗИДАН

Бизнинг «Кўкорол» совхозимиз областимизнинг йирик ғаллакор совхозларидан биридир. Совхозимиз коллективи асосан лалмикор ерларда ғалла етиштириб келади. Бу йил давлатга топширилган ярим миллион пудга яқин ғалланинг деярлик ҳаммаси ана шу баҳорикор ерларидан олинди.

Совхозимизда кейинги йилларда суғориладиган ерларда ҳам ғалла етиштиришга катта эътибор берилмоқда. Бу йил баҳорда 250 гектар суғориладиган ерга буғдой экилди. Бу ерларнинг ҳар гектаридан 33-35 центнердан дон олинди.

Совхозда комсомол-ёшлардан иборат тюпкочи ғаллакор звено туздик. Звенога мени бошлиқ қилиб тайинлашди. Суғориладиган 150 гектар ерни ажратиб олиб, яхшилаб ҳайдадик. Сўнг дорилаб етилтириб «Безостая-111» буғдой навини экдик. Буғдой яхши униб чиқди. Кўкламда маҳаллий ва минерал ўғит билан озиқлантириб, ҳаво исиб кетган кезларда қондириб суғордиқ. Ғалламиз яхши ҳосил берди. Комбайнни ўзим бошқардим. Ҳар гектар ердан 33 центнердан ҳосил олинди.

Буғдой ҳосили йиғиштириб олиниши биланоқ, ерни яхшилаб шудгор қилдик ва маккажўхори экдик.

Яқиндагина олтин бошоқлар денгиздай чайқалиб турган ерларимизда энди гўзал «маликалар» яйраб ўсмоқда. Силос учун бу экиндан ҳам кўп яшил поялар оламиз.

Звеномизда Эрали Қўчқоров, Тўлаган Совуров, Ғаффор Абдураҳмонов ишлаяпти. Бу моҳир ғаллакорлар билан бирга механизациялашган звеномизга қарашли ерлардан келгуси йилда ғалладан янада мўл баҳори ҳосил олиш учун астойдил курашамиз.

Р. ҚОЛИБОЕВ,
Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Кўкорол» совхозининг механизатори, звено бошлиғи.

ЮЗЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс колхозида бу йил маккажўхори ва ғалладан баракали ҳосил етиштирилди. Колхознинг тажрибали деҳқон Ғ. Қорахўжаев бошлиқ махсус комплекс механизациялашган маккажўхори бригадаси ҳар гектар ердан 700 центнердан кўкпоя олиш учун курашмоқда. Суратда: ғалладан бўшаган майдонда етиштирилаётган маккажўхорига комплекс ишлов берилмоқда.

М. Нуритдинов фотоси.

ҒАЛЛАКОР ЗВЕНОЛАР КЎПАЙСИН

Механизация қишлоқ хўжалигининг ҳар бир тармоғида деҳқонга мададкор бўлиб қолди. Олайлик ғаллачиликни, дастлабки пайтларда ғалла уруғи қўлда сепилиб, етилган ҳосил ўроқда ўриб олинарди. Эндиликда бундай машаққатли меҳнатдан бизнинг ғаллакорларимиз абадий қутилишган. Ерни ҳайдаш, уруғ сепиш, ҳосилни ўриш ва янчиш ишлари фақат машина ёрдамидагина бажарилади. Бир сўз билан айтганда, машина пахтакорларнинг оғирини енгил қилишда қанчалик қўл келаётган бўлса, ғаллакорларимиз учун ҳам шунчалик қадрли бўлиб қолди.

Механизациялашган ғаллачилик звеноларининг ташкил этилиши айни муддаодир. Ахир пахтачиликда бу тадбир ўзини қанчалик оқлаганлиги ҳаммамизга маълум. Бу усул биз пахтакорларга ишчи кучларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, оз меҳнат сарф қилиб, мўл ва арзон пахта етиштириш имкониятини берганидек, сиз ғаллакорларга ҳам катта имкониятлар яратиб беради. Катта-катта майдонларда механизациядан фойдаланиб, мўл ҳосил етиштириш, суғориладиган ерлардан 100 центнердан ғалла ўриб-йиғиб олиш учун йўл очилади. Бу соҳадаги ташаббусларингиз ва эришган улкан ютуғингиз биз пахтакорларни ғоят қувонтириб юборди.

Азиз ғаллакорлар, бизлар сизлар билан бир жон, бир танмиз. Келинг, ҳамкорликда меҳнат қилиб, бир-биримизга мадад бериб, механизациядан кенг фойдаланайлик. Ўлкамизни «оқ олтин» ўлкаси бўлиши билан бирга, ғаллага — дон-дунга кон ўлкага айлантириш учун ҳам астойдил меҳнат қилайлик. Ҳозирги куннинг талаби, ҳарбиримизнинг бурчимиз шу. Мана биз ҳам сизларнинг мажбуриятни бажариб, қўлга киритган ютуқларингиздан руҳланиб, пахта далаларида фидокорона меҳнат қилишни авж олдирмоқдамиз. Сизларни ишонтириб айтамизки, далаларда ҳосил ҳар қачонгидан ҳам мўл бўлади. Бу ҳосилнинг асосий қисмини эса машинада йиғиб оламиз ва албатта элга берган сўзимизнинг устидан чиқамиз.

М. ЧАЧИ.
«Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозининг бўлим бошлиғи, механизатор.

70 ЦЕНТНЕР УЧУН

Звеномиз аъзолари 30 гектар майдонга дастлаб арпа сепишди. Экин баҳорги серёғингарчиликдан яшнаб кетди. Меҳнатсевар ғаллакорларимиз енг шимариб меҳнат қилишди. Ишнинг самараси ёмон бўлмади. Барча майдонларимизда сербарака олтин дон ҳосили етиштирилди. Меҳр қўйиб парваришланган арпанинг ҳар гектаридан 29,6 центнердан ҳосил йиғиб олишди. Областимизнинг улкан дон хирмонига ҳисса қўшдик.

Ҳосилдан бўшаган майдонлар тезда шудгорланиб, текисланди. Дарҳол иккинчи экин — маккажўхори экишга киришдик. Уруғликни сеялка билан жуда қисқа вақт ичида экиб олдик. Агрегатни ўзим бошқардим.

Меҳнатсеварларимиз иккинчи ҳосилга катта умид боғлашди. Биз маккажўхорининг гектаридан 70 центнердан ҳосил олиш учун курашаяпмиз. Меҳр қўйиб парвариш қилинаётган «дала малика»лари баравж бўлиб ўсмоқда.

А. БЕГМАТОВ.
Калинин бошқармасидаги «Маданият» колхозининг юз центнерчи звено бошлиғи.

ИККИ ЎҒЛОН ВА УЧ МАЛИКА

Баҳор эди: гул фасли, ишқ фасли, ҳавас фасли эди. Шу фасли баҳор кунлари «Янгийўлда икки ўғлон ва уч малика кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган ишга ҳавас билан бел боғлаб отланган эмишлар», деган довруғ тарқалди. Уларнинг довруғи ва суҳбати тиллардан тилларга ўтиб достон бўла бошлади.

Ўғлонлар ва маликалар бир-бирларини кўрмасалар ҳам бир хил иш тутармишлар, маликалар ўғлонлардан, ўғлонлар маликалардан қолишмас эмиш. Ҳаммаси ҳам ёшлик ғурури, жўшқин юрак ҳарорати билан тўлиб-тошган, эл иши, эл ишқи ва дарди билан юрган эмиш. Улар бир-биридан ортда қолмаслик учун курашаётган эмишлар.

Свердлов номли колхоздан Аҳмад Усмон ўғли, Калинин номли колхоздаги Роза Отабой қизидан ўзаман деса, Жданов номли колхоздаги Фарида Холмирза қизи Киров номли колхоздаги Усмонов билан бахслашармиш. «Ленинизм» колхозидаги Маърифат Ориф қизи мен ҳамма билан ҳар қанақа ишда беллашавераман, деб ўзини ҳаммадан мард чоғлармиш.

Баҳор кезларида мана шу ўғлонлар ва маликаларнинг кураши бошланиб кетибди. Афсонавий фарҳодлар ва ширинлар иш тутишда улар олдида ип эшолмай қолишибди. Ширинлар совуқ сувга қўл урмаган бўлслар бу ўғлонлар ва маликалар этик билан сув кечишибди. Фарҳодлар чўкич билан тоғ қазиган бўлсалар, улар мингта чўкичнинг ишини бир зумда қиладиган машиналарнинг қулоғини бураб наъра тортгандай далаларни ларзага келтиришибди. Ер бағрини тилка-пора қилиб уни ўзларига бўйсундиришибди.

Булар афсона эмас, балки замонамизнинг асл фарзандлари, ўғил-қизлари, баҳодирлари, маликалари, Янгийўлнинг азаматлари.

Мана Аҳмад Исмоил ўғли. У Свердлов номли колхоз ғаллачилик звеносининг бошлиғи. Бу ўғлон ўтган йили ноябрь кунлари далага отланди. Етти азаматга бош бўлиб элга нон, катта хирмон ҳадя этайлик дея иш бошлади. Улар ҳар гектар ердан бир йилда 625 пуддан ғалла етиштирамиз, деб аҳду-паймон қилдилар. Шу мақсадда ғалла экдилар, уни ёввойи ўтлардан тозаладилар, ўғитладилар, суғордилар, нима зарур бўлса шуни қилабердилар.

Кунлар, ҳафталар, ойлар ўтди. Баҳодирларнинг нияти холис, меҳнатга шавқлари баланд экан. Далада етилган серҳосил олтин бошоқлар кўзларни қувонтирди, дилларга яна аланга ёқиб ўйнатди. Ўғлонлар яна юрак ҳарорати билан ғайрат камарини боғлаб хирмон кўтаришга киришиб кетдилар.

Ярим йиллик якун тўпланди. 30 гектарлик арпа майдонининг ҳар гектаридан сал кам 289 пуддан, 20 гектарлик буғдойзорнинг гектаридан 250 пуддан дон олинди. Ҳар бир йигитнинг меҳнати бадалига 3.375 пуддан дон етишди. Мардона қадамнинг порлоқ якуни шу бўлди.

Ўғлонлар бир довондан ошиб иккинчи баланд довонга интила бошладилар. Экиндан бўшаган шу ерларни дарҳол ҳайдадилар, молаладилар, ўғитладилар, ҳаш-паш дегунча дала маликаси етиштиришга киришдилар. Улар бир йилда гектаридан 625 пуд дон етиштирамиз, деган аҳду-паймонларига амал қилиб шу хилда ишлаб, шу хилда ҳаракат қилмоқдалар.

Эндиги ниятлари ва ҳимматлари аввалгидан ҳам баланд ва зўр. Маккажўхорининг ҳар гектаридан 312 пуддан дон олишдан иборат. Культивация қилинган, икки марта суғорилган ва икки марта озиқлантирилган ерларда «дала маликаси» тобора бўйига етиб, тўлишиб, чиройи очилиб бораяпти. «Зар кокиллари» ёйилиб баркамол, ҳусни жамол бўлиб бораяпти. Уни кўрганлар энди хуштор бўлиб қолмай иложлари йўқ.

Икки ўғлон ва уч малика шу хилда дала кезиб, иссиқ демай, совуқ демай ўз ошуқлари дон иштиёқида довондан довонга ошиб бормоқдалар. Гектаридан 100 центнер ёки 625 пуддан дон етиштириш тўғрисида қилган аҳду-паймонларининг ниҳоясига етказиш учун «пўлат от»ларни жадал ҳайдаб бормоқдалар. Улар бир-биридан қолишмайди. Бири-биридан зўр, бири-биридан паҳлавон. Республика тўйига шу хилда ҳиммат билан тўёна қилиб келиш учун, эл дастурхонини безаш учун икки ўғлон уч малика ҳамон ҳаракатда, ишда, улар худди олтин бошоқларнинг дони сингари дона-дона тер тўкиб ишлаяптилар. Фахрли ва эзгу ниятларига етиш, 100 центнерчи Ўзбекистон ёшларининг қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевга берган сўзларининг уддасидан чиқиш учун мард бўлиб майдонда жавлон урмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

СИЗЛАРГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ИНТЕНСИВЛАШ ЙЎЛИДАН

Ғаллакорларимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг шу кунларда матбуотда босилаётган нутқлари ва суҳбатларини зўр қизиқиш билан ўқимоқдалар ва олдинга сурилган масалаларни ўзаро муҳокама қилмоқдалар. Ўртоқ Хрушчев ғаллачиликни ривожлантиришда интенсивлаш бугунги кундаги асосий вазифалардан бири, деб айтмоқда. Биз бу маслаҳатларга тўла амал қилишимиз, ўз хўжалигимизда ғаллачиликни бундан ҳам ривожлантириш йўлларини ва резервларини қидириб топишимиз керак.

Совхозимиз ғаллачилари ўзларининг бу йил эришган дастлабки ютуқларини мустаҳкамлаб, келгуси йилда дон ҳосилини бу йилгидан ҳам ошириш тўғрисида ўйламоқдалар. Бу йил 1780 гектар лалми ва суғориладиган майдонлардан бултургига қараганда анча кўп арпа, буғдой ва нўхот ҳосили йиғиб олдик.

Ўртоқ Хрушчевнинг нутк ва суҳбатларида айтилаётганидек ғалла ҳосилини оширишда минерал ўғитлардан кенг фойдаланиш — донни кўпайтиришда асосий омиллардандир. Биз бу йил ғалла майдонларига 150 килограммдан селитра, 300 килограммдан фосфор, 60 килограммдан калий ўғитлари солдик. Бу шуни кўрсатадики, ғалла ҳосилини оширишда химия бизга катта ёрдам бермоқда.

Деҳқонларимиз бошоқли экинлар экилган далаларни ишлашга, бу ишда механизациядан кенг фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Биз кўкламда буғдой ва арпаларни бороналаб тупроқнинг доим нам ҳолда туришини таъминладик. Эрта кўкламда бороналаш ғалла экинларининг яхши шохлашига ёрдам берди.

Катта майдонларда буғдой ва арпа эрта етилди шу билан бирга ҳосил мўл бўлди. Биз ўрим-йиғим ишларига пухта тайёргарлик билан ўз вақтида киришдик, бу ишни зўр уюшқоқлик билан ўтказдик. Комбайнчилар ва шоферлар ўрим-йиғим даврида социалистик мусобақани кучайтириб зўр ғайрат билан ишладилар. Натижада ғалла ҳосили қисқа муддатда, сира нобуд қилинмай ўриб-йиғиб олинди. Давлатга 366 тонна дон топширилди.

Ғаллачиликда звено бошлиқлигига механизаторлардан тайинлаш бизнингча, жуда зарур ва муҳим ишдир. Шундай қилинганда ҳосил учун шахсий жавобгарлик ана шу ҳосилни етиштирувчи кишилар зиммасида бўлади. Улар ерларни ҳайдаш, экиш, парваришлаш ва ўриб-йиғиб олиш вақтида ўз қўлларидаги механизациядан мақсадга мувофиқ фойдаланадилар. Биз келгуси йилдан бошлаб барча ғаллачилик звеноларига механизаторлардан бошлиқ қилиб тайинлаймиз. Бу соҳада совхоз комсомол-ёшлари катта роль ўйнайдилар.

Бу йил мавсумда юз центнердан ғалла етиштириш мажбуриятини олган ва биринчи ҳосилни йиғиш вақтида катта ютуққа эришган, яъни ҳар гектар ердан 35—40 центнердан буғдой, арпа йиғиштириб олган З. Асомов, М. Ўнчаров, Р. Комилов ўртоқлар бошлиқ звенолар шу кунларда ғалла ўрнига экилган маккажўхори парваришини намунали ўтказмоқдалар. Улар экқан «ВИР-42» нави бизнинг шароитимизга мос тушиб, жуда ҳосилдор бўлиб ўсмоқда.

Юзцентнерчи звеноларнинг ғаллакорлари ҳар гектар ердан 60—65 центнердан маккажўхори дони олиш ва кўплаб кўкпояни силос қилиб қўйиш учун курашмоқдалар. Биз хўжалигимизда ғаллачилик билан бир қаторда чорвачиликни ҳам ривожлантирамиз.

Совхозимиз коллективи шу кунларда барча экинлар парваришини намунали ўтказиш, шаҳар меҳнаткашларига картошка ва сабзавот ҳамда кўплаб полиз экинлари маҳсулоти етказиб бериш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллигини меҳнатда янги ютуқлар билан нишонлаш ҳаракатидалар.

Биз ғаллачиликда интенсивлаш асосий вазифалардан эканлигини тўла тушуниб, ишимизни шу асосда қайта қурамиз ва ўз олдимизга қўйилган вазифани муваффақиятли бажариш учун курашамиз.

А. ҚЎЗИЕВ,
«Тошкент» совхозининг директори.

ЯНГИЛИК САМАРАСИ

Қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг серқуёш республикамиз ёшларига қарата ёзган хати бизни ишга бўлган меҳр ва муҳаббатимизни яна ҳам ошириб юборди. Мамлакатимиз омборини ғаллага мўл-кўл тўлдириш йўлида ташаббус билан меҳнат қилиш иштиёқини орттирди. Бошқармамиз ёшлари пахта, сабзавотдан мўл ҳосил етиштириш билан бир қаторда ғаллачилик соҳасида ҳам катта ғалабаларни қўлга киритишга сўз беришди. Ёшларимиз ўртасида юзцентнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Кўп жойларда ғаллачилик звенолари ташкил этилди. Буларда ишлашни хоҳлаб ариза берганлар жуда кўпайиб кетди.

Ҳа, ғаллакорлар ернинг умрини бекорга ўтказмаслик, бир ердан мавсумда икки мартадан ҳосил олишга сўз беришди. Қисқа вақт ичида районда комсомол-ёшлардан иборат 12 та ғаллачилик звеноси тузилди. Буларга суғориладиган ерлардан 440 гектар ер ажратиб берилди. Звено аъзолари ҳарбир кундан самарали фойдаланиб, ишни пухта ташкил этишди. Бир-бирлари билан мусобақа ўйнашди. Бу ўзининг порлоқ натижасини амалда кўрсатди.

Мана, «Правда» колхозининг комсомол аъзоси Содиқ Султонов бошлиқ юзцентнерчи звеноси. Звено аъзолари 80 гектар ерга барвақт арпа экишди. Гектаридан 30 центнердан дон топширамиз, деб мажбурият ҳам олишди. Ғаллакорлар экинни меҳр билан парвариш қилишиб, юқори ҳосил олишди. «ВИР-42» навли арпа жуда сахий экан. Комсомол-ёшлар эл олдида уялиб қолишмади. Хирмонлари баракали бўлди. Ҳар гектар ердан 38 центнердан арпа олишди. Улар ҳосилни қисқа кунда уюшқоқлик билан йиғиштириб олиб, бўшаган майдонга иккинчи марта экин экишди. Ёшлар бу экин — «дала маликаси»нинг ҳар гектаридан 70 центнердан ҳосил топширамиз дейишаяпти. Маккажўхори яхши ривожланаяпти. Тез ўсиб, баракали ҳосил тўплаяпти.

Собир Раҳимов номли колхоз раҳбарлари билан гаплашиб қолсангиз, Тошпўлат Рихсиевни мақтаб тилга олишади. Жуда азамат йигит экан. Чарчаш нималигини билмайди. Далани яхши кўради, ишга меҳр қўйган, техникани севади, тиришқоқ. Қисқа вақтда трактор ҳайдашни ўрганиб олди. Кейин ўзи бошлиқ уч кишидан иборат ғаллачилик звеноси тузди. Машина рулига ўзи ўтирди. Бир ўртоғи сувчилик қилди, яна бири эса экинни ўғитлаб, бегона ўтдан тозалаб турди. Звено аъзолари чарчаш нималигини билишмади. Натижада 20 гектар ердан 30 центнердан ҳосил кўтаришиб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятни ошириб бажаришди.

Яқинда биз звенонинг ерида бўлдик. Звено аъзолари экиндан бўшаган ерга маккажўхори экишибди. Уни ҳам сифатли парвариш қилишяпти. Ҳар туп маккажўхорининг бўйи 2 метрдан ошиб қолган.

— Биз, — дейди звено бошлиғи, — маккажўхоридан ҳам баракали хирмон кўтарамиз. Бу йил ҳар гектар ердан 100 центнердан ошириб дон етиштириш ҳақидаги ваъдамизнинг устидан чиқамиз.

Закия Алиева «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозида сабзавотчилик бригадасига бошчилик қилади. Шу билан бир вақтда ғаллачилик звеносининг раҳбари ҳам. Бу қиз техниканинг ихлосмандларидан. Ҳамма иш техникада экан деб, механизаторлар тайёрлайдиган мактабни битириб келди. Шундан кейин техникадан усталик билан фойдаланди. Комбайнчилар билан ёнма-ён ишлаб ўрим-йиғимда фаол қатнашди. Ҳар гектар ердан 31 центнердан дон йиғиштириб олиш ишига муносиб ҳисса қўшди.

«Маданият» колхозидаги Асад Бекматов бошлиқ ғаллачилик звеноси аъзолари ҳам ўз ишларидан жуда мамнун. Улар ғайрат билан ишлаб, бир ердан мавсумда икки мартадан хирмон кўтаришга ҳаракат қилишяпти.

Ўтган йили бошқармамиз хўжаликларида комсомол-ёшлардан тузилган битта ҳам звено йўқ эди. Бу йил эса, комплекс механизациялашган звенолардан 12 тасини туздик.

Юқоридаги фактлардан ҳам кўриниб турибдики, бу звеноларнинг деярли ҳаммасида иш яхши бўлди. Звенолар арпадан юқори ҳосил етиштириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажаришди. Маккажўхоридан ҳам ана шундай юқори кўрсаткичларга эришилишига ҳеч шак-шубҳа йўқ.

Янгилик амалда ўзини оқлади. Пахтада ҳам, ғаллада ҳам звено принципи асосида ишни ташкил қилиш фойдали экан.

Ҳали биз звеноларда етиштирилган маҳсулотнинг таннархини тўла ҳисоблаб чиққанимизча йўқ. Лекин шунга қарамай, дадил айтиш мумкинки, колхоз, совхозлардаги ғаллачилик бригадаларига нисбатан ғаллачилик звеноларида етиштирилган ҳосил анча кўп ва арзон бўлди.

Янгиликка янада кўпроқ интиламиз. Уни ҳар тарафлама кенг қанот ёйдирамиз. Механизатор, комбайнчилар бошқарадиган звенолар сонини янада кўпайтирамиз. Шу йўл билан деҳқончиликни комплекс ривожлантирамиз. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ишончини ҳалол меҳнатимиз билан оқлаймиз.

У. ТУХТАЕВ,
Калинин бошқармаси комсомол комитетининг секретари.

Уртачирчиқлик бир группа илғор комбайнчилар Қозоғистоннинг қўриқ ерларига отланишди. Улар етиштирилган дон ҳосилини ўриб-йиғиб олишда қардош қозоқ ғаллакорларига ёрдам берадилар. Пастдаги суратда: «Узсельхозтехника»нинг район бирлашмаси механиги ўрток Толгай Каримов (ўнгдан иккинчи) Терешкова номли колхоз комбайнчиси Абдужалил Эргашев, Карл Маркс номли колхоз комбайнчиси Абдулхай Обидов ва «Коммунизм» колхозининг комбайнчиси Абдумажид Мавлоновларни йўлга кузатмоқда. Юқоридаги суратда: Паркент ғалла пунктида.

ОЧЕРК

ОЛТИН ХИРМОНЛАР

Адрлар, адрлар... Эҳе, бу ерларга ғалла ўрими кезларида келсангиз. Сойларни, адрларни мотор овози қоплаб олган бўлади. Комбайнлар гувиллаб, пишқириб олтин бошоқларни қамрайди. Донини донга, сомонини сомонга ажратиб туради. Комбайн тарнови тагидан юк машиналари сира аримайди. Уларнинг кузови дам ўтмай буғдойга тўлиб туради. Бир маҳал қарасангиз ғалла ортган машиналар колоннаси турна қатор тизилиб, давлат омборига шошилаётган бўлади.

Шу манзарани кузатиб турган киши адр ва сойлар бағридан ғалла кони очганми, бу ердагилар дейди ва уларга офаринлар ўқийди.

Ҳар тоғнинг ўз бургути бор, деганларидек, бу адр ва сойларнинг ҳам ўз шунқорлари бор. Улар кузда ва баҳорда, саратоннинг оловли кунларида ям-яшил боғлардан бошланиб, Қурама тоғларигача бориб етадиган шу далаларни эни ва бўйига қадамба-қадам кезиб чиқадилар. Буғдой ичида какра ўт ёки қорамиқ ўсмаётганмикан, уларнинг уруғи донга аралашиб, яна буғдойнинг таъмини бузмасин, истеъмол қилувчилар деҳқондан ранжимасин, деб каттадан-кичик шу ҳақда қайғуради, шу сабабли поёнсиз далалардаги буғдойни ардоқлаб парваришлайди.

Саҳий она ер ҳар кимни меҳнатига яраша мукофотлайди. Ер деҳқонга: «Менга бирни берсанг, сенга икки-уч қилиб қайтарамач» деб ваъда қилган дейишади.

Гап шу тўғрида борарди. Эшонқул Холбоев бундай деб қолди:

— Ер билан муомала қилганимизга мана ўттиз йилча бўлиб қолди. Биз ерни, у бизни алдамади. Қанча ишлисак омборимиз ғаллага шунча тўлди.

Эшонқул деганимиз шу ерларнинг шунқорларидан бири. Ҳали у билан кўришмай, гаплашмай туриб, номини тилга олганимиздаёқ одамлар уни таърифлаб беришди.

— Эшонқулнинг танглайини машина билан кўтаришган. У ҳар қанақа машина билан бемалол тиллашаверади, — ҳикоя қилади саксонлардан ошган кекса колхозчи. У биринчи марта тракторга минганда қўли рулга базўр етарди. Шундан бери у рулда...

Эшонқул бармоқ букиб санайди. Жуда кўп хил маркадаги тракторларни бошқарган экан у. Мана ўн саккиз йилдан бери комбайн ҳайдаяпти, ўн саккиз йилдан бери ғалла экиб, ғалла ўради. Қорасомон, Яккатут, Қайнар, Шоввозсой адрларида унинг қадами тегмаган жой қолмаган. Эшонқулнинг шу ўнсаккиз йил ичида ўриб-янчган ғалласи бир ерга уюлиб жамланса, Қурама тоғлари чўққисидек кўкка бўй чўзган бўларди. Унинг ҳар йили омборга тўккан ғалласи 400—450 тоннадан ортиқ бўлади. Шунча ғалла ҳар йили бир ерга тўпланаверса, тоғ бўлиб, тоғ бўлганда ҳам олтин тоғ бўлиб кетарди.

Эшонқул Холбоев билан деҳқончиликдаги янгиликлар тўғрисида гаплашамиз. У касбига тортиб ҳамма гапни механизацияга келтириб тақайди.

— Мен тракторсиз деҳқончилик қилмаган бўлсам ҳам, трактор ишлатмай экин экқан деҳқонлар тўғрисида кўп эшитганман, — дейди у, — ҳўкизнинг оёғига, омочнинг қулоғига тикилиб кун кўришган эди ота-боболаримиз. Мана ҳозир механизация деҳқонга мададкор бўлган кунларда яшаяпмиз.

Комбайнчи Эшонқул Холбоевнинг дафтари очилиб кетди. У Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам ғалла ўрган. Ўша вақтларда комбайнларнинг ишлаши жуда қийин бўларди. Кўпинча бузилиб қолар, тузатиш учун запас қисмнинг топилиши қийин бўлар, югур-югур кўп эди. Буғдой деган нарса бир пишдими, тезроқ ўриб олмасанг, шамолда синиб, ётиб қолиб ерда нес-нобуд бўлади. Ўша пайтда биринчидан, халққа, иккинчидан фронтга ғалла етказиб бериш керак эди. Мана шундай қийин-қистов йилларда ҳам Эшонқул комбайнни тарк этмади. У бу машинани жон-дилидан севарди.

— Лалмикор ерларда ғалла ҳосилини ошириш йўлларини кўп изладик, — дейди Эшонқул. — улуғ Ватан урушидан кейин каттадан-кичик шу тўғрида бош қотирди. Бунда бизга илғорлар тажрибаси, асосан химия қўл келди. Ерларни ўғитлашга ўтдик-ку, ғалла ҳосили кўпаябошлади. Бир вақтлари беш-олти центнердан буғдой ўриб олинган ерларда ҳозир ўнбеш центнерга етказиб дон олмоқдамиз. Бизнинг бўлимимиз 2100 гектар ернинг ҳар гектаридан ўн тўрт центнердан ошириб ғалла йиғиб олди.

Эшонқул Холбоевнинг ишлаётган бўлими совхоздаги йирик бўлимлардан бири ҳисобланади. Бўлимдагилар барча ишларни механизация кучи билан бажарадилар. Шу гапни айтатуриб Эшонқул ака, «энди ғалла етиштиришда ҳамма ишни механизаторлар зиммасига юклаб қўядиган вақт келди», деди. Унинг айтишига қараганда ғалла ерларини ҳайдашдан тортиб токи ўриб-йиғиб олгунгача бўлган барча иш механизаторлар қўлида. Ҳамон шундай экан, нима учун ғаллачилик бригада ва звеноларига механизаторлардан бошлиқ қилиб тайинланмайди.

— Радиода эшитиб, газеталарда ўқиб турибмиз. Пахтакор колхозларда звеноларга механизаторларни бошлиқ қилиб тайинлаб жуда тўғри иш қилишяпти, — давом этади у. Ғаллачиликда ҳам худди шундай қиладиган вақт келди. Механизаторларни ғаллачилик бригада ва звеноларига бошлиқ қилиб тайинлаганда ҳосил учун жавобгарлик яна ҳам ошади ва шахсий манфаатдорлик кучаяди.

Янгиликка қизиқувчи, уни амалга ошириш учун ҳамиша курашадиган Эшонқул Холбоев ғаллачилик бригадаларига ва звеноларига механизаторлардан бошлиқ қилиб тайинланиши жуда мақсадга мувофиқ, деб айтди. Буни тажрибада кўриб, сезиб турибмиз, дейди у.

Эшонқул Холбоев ўзининг шогирди ва сменадоши Дорхон Эргашев билан бир неча йилдан бери бирга ишлайди. Улар ака-укадай бўлиб кетишган. Дорхон Эшонқулни устоз деб билиб, унинг тажрибасини, иш методини қунт билан ўрганади. Илғорларга эргашгани учун Дорхон Эргашев ҳам яхши натижаларга эришмоқда. У, бу йил 322 гектар ердаги ғаллани ўриб-янчиб, давлатга 411 тонна дон етказиб беришга муваффақ бўлди.

Қурама тоғлари яқинидаги адрларда меҳнат қилаётган Эшонқул Холбоев ва унинг шериклари мамлакатга ҳар йили ҳам кўплаб дон етказиб бериш иштиёқи билан бандлар. Эшонқул Оҳангарон водийсидан Олтой қирларига бориб комбайнини жавлон урдирган ва қўриқ ер ғаллакорларига қардошлик ёрдамини кўрсатган кишилардан.

Бугунги кунда Эшонқул Холбоевнинг шогирдлари ва унинг издошлари жуда кўпайиб кетди. Совхоздаги ёш комбайнчиларнинг бари Эшонқулни устозимиз дейдилар ва у ҳам ўз навбатида шогирдларига тажрибаларини ўргатади.

Эшонқул Холбоев ғалла ўримини кечагина якунлаб, бошқа ишга тушди. Эшонқул томонидан ғалласи ўриб олинган ерлар шудгор қилинаётган бўлса, Эшонқулнинг ўзи бошқа комбайнга ўтириб силос бостиришни кучайтириб юборди. Совхознинг кенг маккажўхоризорларида Эшонқулнинг комбайни гувиллаб ишлаб турибди.

Фикри-зикри фидокорона меҳнат қилиш билан банд бўлган, халқ бойлигини кўпайтиришга аҳд қилган олтин хирмонлар ижодкорлари Эшонқул ва унинг касбдошларига офаринлар дейсиз.

С. МАҲКАМОВ,
Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги 1-«Оҳангарон» совхози.

МЕХАНИЗАЦИЯ — СУЯНГАН ТОҒИМИЗ

Деҳқончиликда механизация ҳамма вақт биринчи ўринда бўлиб келди ва ҳозир ҳам шундай бўлмоқда. Бугунги деҳқон механизацияга суянмай туриб олдинга юролмайди. Унинг ҳамма иши механизация билан битади. Биз буни ўз тажрибамизда кўриб, сезиб турибмиз.

Колхозимиз асосан ғаллакор хўжалик. Қадимда омоч билан бўлтак-сўлтак ерларга ғалла экиб келинарди. Мана ҳозир қудратли механизацияга суянган хўжалигимиз аъзолари жуда катта майдонларни ғаллазорларга айлантиришга эришдилар. Мана шу катта майдонларда ҳосилдорликни ошириш бизнинг асосий вазифамиз. Яна шуни таъкидлаб айтишга тўғри келадики, ҳосилдорликни оширишда механизация биринчи ўринда бўлиб келмоқда. Биз экин майдонларини кенгайтириб, бу ерлардан олинадиган ҳосилни кўпайтириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдамиз.

Колхозимизда кучли трактор парки бор. Биз унинг ёрдамида ўтган йилларда, айниқса бу йил ғалладан мўл ҳосил етиштиришга эришдик. Механизаторларимиз шартли суғориладиган ерларга ғалла экиб, уни жуда яхши парвариш қилдилар, ўғитладилар. Натижада гектаридан олинган ҳосил ўтган йилдагига қараганда анча кўп бўлди. Холдор ота Турсунқулов бригадаси гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштиришга эришди. Бу илғор бригада аъзолари бизнинг шароитимизда суғориладиган ерлардан энг юқори ҳосил кўтардилар. Шундан кейин улар ерни кетма-кет ҳайдаб 30 гектар ерга тариқ экдилар. Бригада аъзолари гектаридан 72 центнердан тариқ ҳосили етиштириш учун курашмоқдалар.

Ғалла ҳосилини йиғиштириб олишда комбайнчилардан Мираҳмад Саъдиев, Олим Ниёзов ўртоқлар айниқса ғайрат кўрсатиб ишладилар. Уларнинг ҳар бири 300—370 гектар ердаги ғаллани ўриб-янчиб берди.

Биз бу йилги ютуғимизни янада мустаҳкамлаш учун келгуси йил мўл ҳосилига қизғин тайёрланмоқдамиз. Ғалласи ўриб олинган ерлар пешма-пеш ҳайдалмоқда. Ҳозиргача 500 гектардан ортиқ ер ҳайдаб қўйилди. Биз ерларимизни ўз вақтида шудгорлаб, кузги ғалла экишни муддатида бажариш тадбирларини кўрмоқдамиз.

Колхозда чорвачилик ишлари ҳам бирмунча яхши йўлга қўйилган. Биз бу йил шартли суғориладиган ерларга маккажўхори экиб, гектаридан 300—400 центнердан кўкпоя олиш ҳаракатидамиз. Бу соҳада Номоз Норматов бошлиқ бригада аъзолари яхши ишламоқдалар.

Партия ва ҳукуматимиз ғаллачиликда барча ишларни механизациялаштириш вазифасини қўймоқда. Биз келгуси йилда механизаторлардан иборат звено бошлиқлари тузамиз.

Деҳқонларимиз механизация бизнинг суянган тоғимиз, деб жуда тўғри айтмоқдалар. Биз илғор хўжаликлар томонидан ўртага ташланган бу масалани колхозимизда кенг жорий қиламиз.

М. МИРМУҲАМЕДОВ,
Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг раиси.

Юқори Чирчиқ бошқармаси хўжаликларида ғалладан бўшаган майдонларни шудгорлаш ва текислаш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Суратларда: (чапдан) «Политотдел» колхозида ер текислаш пайти. «Коммунизм» колхозида эса шудгор қилинмоқда.

В. Сёлов фотолари.

Бугун — СССР Ҳаво флоти куни

ФАЗО ШУНҚОРЛАРИ

Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «СССР транспорти» павильонида «ИЛ-62» ҳаво лайнерининг сиз суратда кўриб турган модели қўйилган. Бу улкан кема 182 ўринли бўлиб, қитъалараро ва ички узоқ масофаларда парвоз қилиш учун мўлжалланган.

О. Кузьмин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Бугун СССР Ҳаво Флоти куни. У энг довюрак касб кишилари — поёнсиз Бешинчи океан жиловкорларига бағишланган кун. Ана шу куни совет халқи самолётларни парвозга тайёрловчиларни ҳам, уларнинг яратувчиларини ҳам, авиация мутахассислари, конструкторлар, завод ишчи ва инженерларини ҳам шарафлайди. СССР Ҳаво Флоти куни — умумхалқ байрами.

Бизнинг совет авиациямиз Ватан ҳаво чегараларининг хушёр соқчисигина бўлиб қолмай, шу билан бирга чарчамас меҳнаткаш, коммунизмнинг актив қурувчисидир. Минглаб авиалиниялар СССРнинг шаҳар, қишлоқ, область ва республикаларини бирбири билан боғлайди. 30 дан ошиқ ҳаво йўли мамлакатдан ташқарида — Европа, Осиё, Африка, Жанубий ва Шимолий Америка давлатларининг пойтахтларига олиб боради. Пассажирлар ташийдиган «ТУ-114» реактив гиганти Москвани Гавана билан боғлади. Совет авиаторлари қитъалар ва океанлар оша абадий музликлар билан қопланган олис Антарктидага йўл солдилар.

Сергей РУДЕНКО,

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, авиация маршали

□ □ □

Россия — самолётлар Ватани. Дунёда биринчи самолёт бизнинг еримиздан осмонга кўтарилди. Уни талантли рус ихтирочиси Александр Можайский яратди.

Улуғ рус олимлари Михаил Ломоносов, Дмитрий Менделеев, космонавтиканинг отаси — Константин Циолковский ҳозирги замон авиациясининг бўсағасида турган эдилар. Ҳавода парвоз этишнинг тараққиёти йўлида Николай Жуковский, Сергей Чаплигин кўп ва самарали ишладилар. Революцияга қадар Россияда рус авиаконструкторларининг биринчи кўп моторли самолётлари пайдо бўлди.

Бироқ чор ҳукумати ватан авиациясининг тараққиётига имкон бериш у ёқда турсин, балки унга ҳар қандай қилиб бўлса ҳам тўсқинлик қилди.

Ёш Совет давлати мамлакат қисқа муддат ичида буюк авиация давлатига айлансин учун бутун чораларни кўрди. В. И. Ленин ташаббуси билан авиация саноатини ривожлантириш плани ишлаб чиқилди. Москвада, Петроградда ва бошқа шаҳарларда учувчилик мактаблари очилди, янги самолётларни қуриш ва ремонт қилиш йўлга қўйилди. Марказий аэрогидродинамика институти — мамлакат илмий авиация фикрининг маркази вужудга келтирилди. Авиаконструкторлардан Андрей Туполев, Дмитрий Григорович, Николай Поликарпов ва бошқалар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг эътибори ва ғамхўрлигидан руҳланиб, биринчи совет самолётларини лойиҳалашга киришдилар.

Ҳаво Флотини барпо қилишда бутун мамлакат қатнашди. Бутун бир эскадрильялар, отрядлар қуриш учун халқ маблағларини тўплаш ишлари ташкил қилинди. Ниҳоят Туполев, Поликарпов машиналари ҳавога кўтарила бошлайди.

СССРнинг индустрия қудрати йилдан-йилга ўсади, у билан бирга мамлакатнинг Ҳаво Флоти ҳам тараққий этади. Биринчи беш йилликлар давомида мамлакатда авиация саноати, илмий-тадқиқот муассасалари тармоғи вужудга келади. Совет самолётлари юк кўтариш, тезлик ва баландда учиш жиҳатидан капиталистик мамлакатларнинг самолётлари билан муваффақиятли равишда рақобат қила бошлайдилар. Урушгачаёқ СССР халқаро авиация рекордлари сони жиҳатидан дунёда биринчи ўринни эгаллаган эди.

1934 йилда совет учувчилари Ватанимизда чиқарилган машиналарда Шимолий Муз океанига қараб мислсиз парвоз қилдилар ва «Челюскин» пароходи экипажини океан қаъридан қутқардилар. Тезда совет авиацияси янги ғалабаларни қўлга киритади. Шимолий қутбга Иван Папанин экспедицияси самолётларда элтиб қўйилади. Валерий Чкалов, Михаил Громов экипажлари қутб орқали АҚШга Шимолий маршрутларни очиб берадилар. Бундай олисликка қўнмасдан парвоз қилишни шу вақтгача жаҳонда ҳеч ким уддасидан чиқмаган эди. Бу совет фани ва техникасининг, совет кишисининг, социалистик системанинг чинакам зафари эди.

Улуғ Ватан уруши йиллари СССРнинг барча Қуролли Кучлари каби бизнинг Ҳаво Флотимизга энг оғир синов бўлди. Александр Яковлев, Сергей Ильюшин, Владимир Петляков, Семён Лавочкин, Артем Микоян бошлиқ конструкторлик коллективлари ажойиб парвоз қилиш ва жанговар сифатларга эга бўлган янги машиналарни яратдилар. Бироқ уларни кўплаб ишлаб чиқаришга биз улгуролмадик, уруш бошланиб кетди. Мавжуд самолётларнинг анчагина қисми фашист бомбардимончи авиациясининг чегараларимиз ичидаги аэродромларга тўсатдан ҳужум қилиши натижасида йўқ бўлиб кетди.

Учувчилар жангга ошиқишарди, лекин самолётлар етишмасди. Тўртта совет қирувчи самолётлари ўнлаб немис «Миссершмитт»ларига қараб ҳужум қилган ҳоллар кўп бўлган. Биринчи жанглардаёқ қаҳрамонлар жасорат кўрсатдилар. Уларнинг жасорати минглаб кишиларга ўрнак бўлиб, Ватанга, Коммунистик партияга меҳр-муҳаббатнинг тимсоли бўлиб қолди.

Берлин учун бўлган ҳал қилувчи жангда совет томонидан саккиз минг тўрт юз самолёт қатнашди. Урушнинг сўнгги уч йили мобайнида совет-герман фронтида фашист Германияси 75 мингта самолётини йўқотди.

Мамлакат СССР Ҳаво Флоти авиаторларининг урушдаги жасоратини юксак баҳолади. 200 мингдан ортиқ учувчи орден ва медаллар билан мукофотланди, икки мингдан ортик учувчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвон олди, ва олтмишдан ортиқ киши икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони бўлди, Александр Покришкин, Иван Кожедуб эса уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони бўлдилар. Уларнинг ҳар бири ҳаво жангларида душманнинг бутун авиаполкини яксон қилдилар.

* * *

Уруш ва жанглар садоси аллақачон тинди. Уруш жароҳатларини битириб, совет мамлакати ўз экономикаси, фани, маданиятини ривожлантиришда мислсиз муваффақиятларни қўлга киритди. Мамлакатимиз қудратли ва гўзал бўлиб қолди.

Совет Ҳаво Флоти тамомила янги сифатларга эга бўлди. У реактив бўлиб қолди. Бизнинг жанговар самолётларимиз товушдан бир неча марта тез учмоқда. Авиациянинг ўт очиш қудрати мислсиз кучайди. Тўп ва оддий бомбалар ўрнини ракета ва ядро қуроллари эгаллади. Янги техника ҳар қандай об-ҳаво шароитида ва куннинг истаган вақтида нишонни биринчи ҳужумдаёқ яксон қилиш имконини беради.

Аммо, юқорида айтганимдек, совет Ҳаво Флоти ҳарбий мақсадлардагина эмас, балки шу билан бирга тинч мақсадларда ҳам хизмат қилади. Авиация конструкторлари уруш йилларида ажойиб жанговар машиналар яратган бўлсалар, эндиликда учар аппаратларнинг янги нусхалари, шу жумладан, пассажир самолётлари устида ҳормай-толмай меҳнат килмоқдалар. Энг кекса совет конструктор-олими Андрей Туполев яратган ажойиб лайнерларни дунёнинг барча мамлакатларида яхши биладилар. Унинг «ТУ-114» самолётига тенг келадиган самолёт йўқ. Яқинда авиалинияларга чиқарилган «ТУ-124» ҳавода саёҳат қилувчиларга ёқиб тушди. С. Ильюшин, О. Антоновларнинг кўп ўринли турбовинтли пассажир самолётлари жаҳонга машҳурдир. Ҳадемай 168 ўринли қитъалараро учадиган «ИЛ-62» самолёти парвоз қилади. «ИЛ-62» ҳар қандай шароитда учиш учун жиҳозлар билан таъминланган.

Совет авиациясидаги туб сифат ўзгаришлари социалистик фан, техника, саноат барча соҳаларининг юксак даражада ривожланганлиги туфайли амалга оширилди.

СССР Ҳаво Флоти космик трассалар учун кадрлар ўчоғи, космонавтика бешиги бўлиб қолди. Унинг ривожланишига Никита Сергеевич Хрушчев кўп меҳнат сарф қилди.

Халқимиз Совет Ватанининг ҳаво чегараларини хушёрлик билан мудофаа қилаётган қанотли фарзандлари билан ҳақли равишда фахрланади. Авиаторларимиз ўзларининг барча кучларини СССРнинг, бутун социализм лагерининг мудофаасини ва иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга сарф этадилар. (АПН).

«АН-24» ЎЗБЕКИСТОН ОСМОНИДА

Яқинда Тошкент аэропортининг учиш майдонидан янги турбовинтли ҳаво кемаси «АН-24» осмонга кўтарилди. Бу янги самолётнинг биринчи техника рейсига отланиши эди.

Тошкент — Самарқанд рейсини янги ҳаво кемасида очиш шарафи учувчилар бўлинмасининг командир ўринбосари В. О. Асташкин, авиаколлектив командири А. Д. Прядко, штурман В. М. Семенов, бортмеханик В. И. Киншаков, бортрадист О. П. Срибнийлардан иборат экипаж составига муяссар бўлди.

Мана, оғирлиги 20 тонна келадиган ҳаво кемаси бетон майдондан енгил кўтарилиб, секин-аста баландга чиқабошлади. У бурилиб, кўҳна Самарқандга томон парвоз қилди.

Самолет 3900 метр баландликда соатига 400 километр ўртача тезлик билан учиб бораяпти. Учувчилар штурвални дадил ушлаб олганлар, кўзлари эса ўнлаб приборларнинг ишини кузатмоқда. Машина белгиланган курс бўйлаб тўппа-тўғри кетмоқда. Унинг қаноти остида эса, Чирчиқ дарёси, Мирзачўл, Зарафшон водийси...

Турбовинтли «АН-24» ажойиб аэродинамик сифатларга эга. Унинг ердан кўтарилаолиши учун атиги 500 метр масофа кифоя қилади. У ҳатто энг кичик аэродромларга ҳам бемалол қўна олади. Бундан ташқари, у қўнмай туриб 1500 километр масофани босиб ўтади. Ҳар бири 2500 от кучига эга бўлган иккита турбовинтли двигателлар самолётга 5000 метр баландликда соатига 475 километр тезлик билан учиш имконини беради. Унда учувчилар учун ҳам, пассажирлар учун ҳам барча қулайликлар мавжуд. Учувчилар кабинаси кенг ва қулай. Приборлар эса самолёт экипажига энг ёмон об-ҳаво шароитларида кечаси ва кундузи ҳам машинани бошқариш имконини беради. Самолёт 44 пассажир учун мўлжалланган бўлиб, унинг кенг ва ёруғ салонлари бор. Бу салонларда температура ўзгармай, муайян ҳаво намлиги сақланиб туради.

... Ниҳоят самолёт бепоён пахта далаларини босиб ўтиб, Самарқанд аэропортида ерга қўнди. Учиш муваффақиятли ўтди. Самарқанд учувчилари экипаж аъзоларини ўраб олиб, улардан самолётнинг қандай учгани, қандай бошқарилгани ва ҳоказолар тўғрисида сўрашди.

Бакларга яна ёқилғи қуйилди. «АН-24» яна Тошкентга қараб учди.

Авиаконструктор Антонов яратган бу янги ҳаво кемаси областларимиз ўртасида қатнаётган «ИЛ-2», «ИЛ-12» ва «ИЛ-14» поршенли самолётларнинг ўрнини боса олади. Унинг дастлабки сафари ана шуни кўрсатди. Шундай қилиб узоқ масофалар янада яқинлашади.

М. ЗАХАРОВ.

«АН-24» самолёти биринчи техник рейсга учиш олдидан.

М. Вишедский фотолари.

«МИЛЛИОНЕР» УЧУВЧИ

Ҳаво кемаси Нукус аэропортидан кўтарилиб пойтахтга қараб йўл олди. Бу самолёт экипажи учун навбатдаги оддий бир рейс эди. Самолёт Тошкентга яқинлашиб қолганида тўсатдан радиокомпаст ишламай қолди. Авиаторлар бунинг сабабини тезда аниқлаб, ишдан чиққан лампани бошқаси билан алмаштириб қўйдилар. Лекин бу ҳам ёрдам бермади — радиокомпаст аввалгидай жим турарди. Самолёт эса Тошкентга тобора яқинлашиб бормоқда. Об-ҳаво шароити ҳам экипажни қувонтирмасди. Бир километрдан нарёғи кўринмас, пастда эса қуюқ булутлар сузиб юрар, шиддатли шамол эсарди. Бундай вақтда запас аэродромга ҳам қўнишнинг иложи йўқ эди. Ана шунда ультра қисқа тўлқинда ишлайдиган пеленгатор ёрдамида қўнишга қарор қилинди. Кема командири Шокир Исамуҳамедов бутун диққатини йўлдан адашмасликка ва тезликнинг бирдай бўлишига жалб қилган. Иккинчи учувчи Владимир Красношчеков самолётни бошқаришда унга ёрдамлашади, бортмеханик Александр Агафонов эса баландликни кўрсатувчи асбобдан кўзини узмайди. Бортрадист Эргаш Аноров эса бу вақтда ишдан чиққан приборни тузатиш билан банд эди. Ниҳоят радиокомпаст ишлай бошлади. Бу эса экипаж аъзоларини хурсанд қилди.

Самолёт атрофини ўраб турган булутларни ёриб ўтиб, аста ерга қўнди. Рейс муваффақиятли тугалланди.

Бу экипажни транспорт авиацияси бўлинмасида интернационал экипаж деб аташади. Бунинг сабаби бор. Кема командири ўзбек йигити, иккинчи учувчи эса украин, борт механиги рус, борт радист эса тожик. Бу иноқ коллектив доимо вазифаларни пухта бажаради, ҳаво кемасини моҳирона бошқаради.

Кема командири Шокир Исамуҳамедовнинг учувчиликка иштиёқи анча ёшлигиданоқ бошланган. У мактабни тугатмасданоқ Тошкент область аэроклубида шуғуллана бошлади. Биринчи парвоз унинг иштиёқини янада оширди. У ўз тақдирини авиация билан боғлашга қатъий қарор қилди. 1954 йил кузида Шокир учувчилар мактабини битирди ва Тошкентда хизмат қила бошлади. У «ЯК» самолётида халқ хўжалиги учун зарур бўлган юклар ташиди. Тез орада у учувчилар олий мактабига ўқишга юборилади. Шокир Тошкентга транспорт авиацияси самолётларини бошқарадиган командир бўлиб қайтиб келди. У ўз экипажи билан ўнлаб тонна юк ташиди, юзлаб пассажирларга хизмат қилди. У бошқараётган экипаж ишлаб чиқариш топшириқларини доимо аъло даражада бажаради. Ҳозир ўзбек учувчиси ҳаво бўшлиқларида миллион километрдан ортиқ масофани ўз учқур кемасида босиб ўтди.

М. ВИШЕДСКИЙ.

Суратда: кема командири Шокир Исамуҳамедов (чапда) экипаж командири Владимир Лешченко билан суҳбатлашмоқда.

Спорт

ВОЛЕЙБОЛ

ТЎП СЕТКА УСТИДА

Тошкентга меҳмон бўлиб келган Индонезия волейболчилари билан пойтахтимизнинг энг кучли клуб командалари ўзаро куч синашишди. Мусобақанинг биринчи куни Индонезиянинг аёллар терма командаси пойтахт «Спартак» волейболчи қизлари билан мусобақалашди. Қизғин кураш билан ўтган бу ўйин 3:2 ҳисобида ҳамшаҳарларимиз фойдасига ҳал бўлди. Эркаклар командалари учрашувида эса меҳмонлар тошкентликларнинг ҳужумига етарли қаршилик кўрсатаолмай, 0:3 ҳисобида мағлубиятга учрадилар.

Якшанба куни Тошкентнинг ёш хотин-қизлар командаси меҳмонларни 3:1 ҳисобида, пойтахтнинг эркаклар терма командаси эса 3:0 ҳисобида енгдилар.

Индонезия—Ўзбекистон волейболчиларининг халқаро учрашувлари самимий дўстлик вазиятида ўтди.

П. КОНОВАЛОВ.

ФУТБОЛ

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ ПЕШҚАДАМ

«Умид» Кубоги учун курашаётган Ўзбекистон ёшлар терма командаси яна ишқибозларни хурсанд қилди. Футболчиларимиз Қозоғистон терма командаси билан бўлган учрашувда яна катта ҳисоб билан ғалаба қилдилар. Меҳмонлар дарвозасига бешта жавобсиз тўп киритилди. Биринчи таймда Шевцов, Қурбонов, танафусдан кейин эса Турғунов, Пишкин ва Бесединлар ўйлаб қилинган комбинацияларни охирига етказиб, рақиб дарвозасини тўғри нишонга олдилар.

Бу ғалабадан кейин Ўзбекистон футболчилари Ўрта Осиё зонасида биринчи ўринда мустаҳкамланиб қолдилар.

Команданинг капитани, ҳужумларнинг ташкилотчиси Қурбонов, ҳимояда дадил турган Азимов, Турғунов, эпчил ҳужумчи Беседин, аниқ зарбалари билан ишқибозларни хурсанд қилувчи Шевцов сингари футболчилар ўйин техникасини пухта эгаллаб, маҳоратларини тинмай ошириб бормоқдалар. Ёшлар ўртасида «Пахтакор»га муносиб ўринбосарлар етишиб чиқмоқда.

С. МУСАЕВ.

БАЛЛИ МЕРГАНЛАР

Москвада мерганларнинг СССР шахсий-команда биринчилиги мусобақаси бошланди. Бу мусобақада Ўзбекистон вакили Михаил Акулов ажойиб муваффақиятни қўлга киритди. У 600 имкониятдан 566 очко тўплаб, СССРнинг янги рекордини қўйди. Ҳамшаҳаримизга олтин медаль берилди. Шунингдек «Динамо» жамиятининг терма командаси сафида қатнашган тошкентлик Анатолий Воличенко ҳам биринчи ўринни эгаллаб, олтин медаль билан тақдирланди.

Ш. ҚОСИМОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИЗОР

18 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — В. Верешчагин Туркистонда. **Рассом кўзи билан** (юқори синф ўқувчилари учун). 18.30 — **Телевизион янгиликлар.** 18.50 — Спорт эшиттириши. **Мамлакатнинг энг кучли ватерполочилари.**

Ўзбек тилида: 19.20 — **Телевизион янгиликлар,** 19.40 — **Агар ҳақ бўлсанг** (киноповесть).

Рус тилида: 21.00 — **Пойтахтимиз меҳмонлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.30 — **Диафильм** (болалар учун). 18.50 — **Тошкент янгиликлари,** 19.00 — **Саҳнанинг буюк реформатори,** 19.30 — **Индонезия.**

Рус тилида: 19.50 — **Ватан байроғи остида** (ҳужжатли фильм). 20.10 — **Онг ва дин.** 20.30 — **Тошкент янгиликлари.** 20.40 — А. Н. Островский. **Гирдоб** (фильм-спектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/VIII да **Боғчасарой фонтани,** 19/VIII да **Риголетто.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/VIII да **Алпомиш.** Кеч соат 8 яримда бошланади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Тимур ва унинг командаси — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да).

Тудор (1 ва 2-серия) — «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 1 ва кеч 6.50 минутда).

Насриддин Бухорода ва Насриддин саргузаштлари — НАВОИЙ номли (кундуз соат 4 ва кеч 9-40 минутда).

Ишларинг қалай, йигитча — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Антон Иванович аччиғланади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ва 9-45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8-45 ва 10-20 минутда)

Эски Чикагода — «ОКТЯБРЬ».

Насриддин Бухорода ва Насриддин саргузаштлари — «ВАТАН».

Тудор (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли. «ФЕСТИВАЛЬ».

Граф Монте-Кристо (1 ва 2-серия) — КАФАНОВ номли.

Ишларинг калай, йигитча — ТЕЛЬМАН номли.

Улмас гарнизон — «УДАРНИК».

Севги кунлари — 1 МАЙ номли.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

1964/65 йил

ҚИШКИ МАВСУМИ ОЧИЛАДИ

Тошкентдаги 2-сон

КАРЛАР УҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ

дурадгорлик ишига ўргатадиган 2 ЙИЛЛИК

КУРСГА

16 ёшдан 35 ёшгача бўлган эркак кар-соқовлардан

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар стипендия, ётоқ ва кийим билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Шимолий промзона, Магазин мавзу кўчаси (11-автобуснинг «Чуқурсой» остановкаси).

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ 6-сон

ВЕЛО-МОТО ТОВАРЛАР МАГАЗИНИ

ҳар хил ВЕЛОСИПЕДЛАР, МОТОЦИКЛЛАР, МОТОРОЛЛЕРЛАР

СОТАДИ

Бу товарларни кредитга, шунингдек перечисление тартибида ҳам олиш мумкин.

Адрес: Тарас Шевченко кўчаси, 21-уй, телефон 3.48-49.

«Таштрансспецстрой» трестига қарашли

981-УНР га

Тошкент шаҳрида ишлаш учун: қурилиш ташкилотларида ишлаган ва қурилиш учёти билан таниш бўлган **бош бухгалтер ўринбосари,** 2, 3-разрядли **трубоукладчик слесарлар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Чилонзор масcив, «Г» сектор, 12-уйда, кадрлар бўлимига учрашилсин. Телефон 7-19-75.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

Шу куннинг асосий янгилиги

НЬЮ-ЙОРК, 16 август. ТАСС мухбири **С. Лосев** хабар беради: Кипр ҳукуматининг ва Кипр президенти Макариоснинг Кипр Республикаси суверенитетини ва мустақиллигини ҳимоя қилиш учун ҳарбий ёрдам кўрсатиш ҳақидаги илтимосига жавобан Совет ҳукуматининг баёнотини Америка информация агентликлари шу куннинг асосий янгилиги деб батафсил баён этмоқдалар. Баёнотнинг айрим жойлари радио ва телевидение орқали бир неча марта эшиттирилди. Совет ҳукумати баёнотида агар чет эл қуролли кучлари Кипр территориясига бостириб киргудек бўлса, у ҳолда Совет Иттифоқи Кипр Республикасининг озодлиги ва мустақиллигини чет эл интервенциясидан ҳимоя қилишда Кипр Республикасига ёрдам кўрсатади ва шу масала устида музокаралар бошлаб юборишга ҳозироқ тайёрдир, деб айтилган гаплар хабарларда уқтириб кўрсатилади.

Совет ҳукуматининг баёноти Нью-Йоркка етиб келганда газеталарнинг якшанба кунги сонлари верстка қилиниб бўлган эди ва шу сабабли газеталарда сўнгги минутда киритилган қисқача шошилинч хабар сифатида босилиб чиқди. Кипр проблемасига бағишланган мақолалар аввалдан қандай тайёрланган бўлса, шу ҳолда қолдирилди. Америкалик обзорчилар эса, Туркия авиациясининг ҳужумларидан сўнг «ожиз Кипр»нинг машъум Ачесон планини қабул қилишдан бошқа иложи йўқ, деган ва ўзларига ёқиб қолган ҳамда эҳтимол, баъзи бировлар уқтириб қўйган фикрни аввалдагидек ҳа деб чайнамоқдалар.

«Нью-Йорк таймс» газетаси Кипрдаги ўз мухбирининг мақоласи билан бирга оролнинг картасини босиб чиқарди. Бу карта қора чизиқ билан кесиб қўйилган ва унинг тагига: «Кипр. Турклар уни ана шундай бўлиб юборишни истар эдилар», деган сўзлар ёзилган. НАТО корчаллонлари Греция ҳукуматининг Ачесон планининг қабул қилиниши манфаатларини кўзлаб, президент Макариосга тазйиқ кўрсатишга мажбур этишга боғлаган умидлари ҳозир Америка матбуоти саҳифаларида очиқ ифодасини топмоқда.

Ўртоқ Пальмиро Тольятти саломатлиги ҳақида 1964 йил 16 августдаги ахборот

Ўтган кеча-кундузда ўртоқ Пальмиро Тольятти саломатлиги оғирлашганлиги сезилмади, бу ҳол организмнинг касалликка қаршилик кўрсатиш қобилияти яхши эканлигини кўрсатади.

Коматоз ҳолати сезиларли даражада яхшиланди ва марказий нерв системасининг функциялари бир мунча яхшиланганлигини кўрсатувчи аломатлар пайдо бўлди.

Мутахассисларнинг кузатиши остида зарур даволаш давом эттирилмоқда.

Академик

Владимир ВАСИЛЕНКО

Профессорлар:

Марис СПАЛЛОНЕ,
Александр МАРКОВ,
Роман ТКАЧЕВ,
Ольга ГОРБАШЕВА.

Бирлашган фронт бўйлаб

ҚОҲИРА, (ТАСС). Уммон революцион кенгашининг аъзоси Амир Алхорисий кенгаш раҳбарлигидаги революцион ташкилотлар инглиз империализмнинг Уммонда жуда кўп нефть запаслари борлиги аниқлангандан сўнг ишлаб чиққан яширин планларига қарши кураш олиб бориш мақсадида Уммон бирлашган фронтини тузиш ниятида эканлигини айтди. Инглизлар Уммондаги ўз қўшинларини кучайтирган бўлсалар ҳам, деб таъкидлади Алхорисий, «Уммон ватанпарварлари бутун араблар жануби Британия империализмининг ҳукмронлигидан озод қилинмагунча кураш олиб борадилар».

Чет эллардан қисқа хабарлар

◆ СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг топшириғига биноан Индонезиядаги совет элчихонасининг вакиллари совет адабиёти кутубхонасини Бунг Карно номидаги университетга туҳфа қилдилар. Рус ва совет адабиёти китоблари кутубхонаси халқ маданияти жамиятига ҳам топширилди.

◆ Арабистон ярим ороли жанубини озод қилиш миллий фронтининг вакили қуйидагиларни айтди: Миллий фронт кучлари Англия қуролли кучларига қарши курашда янги муваффақиятларга эришдилар ва уларнинг аскарлари ҳамда техникасига катта талафот етказдилар. Кейинги беш кун ичида Радфан районида бўлган жангларда инглизларнинг кўп солдатлари ва икки офицери ўлдирилди. Инглиз қўшинлари уруш ҳаракатларининг бошқа секторларида ҳам катта талафот кўрдилар.

◆ Австралиянинг шимолий территорияси районидаги ўрмонларда жуда катта ёнғин чиқди. Бундай катта ёнғин бир неча йилдан буён кўрилмаган эди. Дарвин шаҳрининг жанубида бир неча квадрат миля масофадаги ўрмонлар ўт ичида қолди. Ёнғин тутунларини 80 километрдан кўриш мумкин. Қишлоқ хўжалик экинлари экилган катта майдонлар ўсимликларидан асар ҳам қолмади.

ҲИНДИСТОННИНГ МУСТАҚИЛЛИГИГА 17 ЙИЛ ТЎЛДИ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Лал Баҳодир Шастри Ҳиндистон мустақиллигининг рамзи бўлган тарихий Қизил форт устида бугун республиканинг уч рангли байроғини кўтарди. Бу билан мамлакатнинг мустақил яшаётганлигининг 18 йиллигини нишонлади.

Шастри ҳиндлар шу куни 16 йил мобайнида Нерунинг овозини эшитиб келган жойдан миллатга қарата нутқ сўзлади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 11055 ИНДЕКС 64695. Нашр. № 1821.